Người ký: Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh
Cơ quan: Tỉnh Tây Ninh
Thời gian ký: 25.11.2019 08:55:13 +07:00

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH TÂY NINH	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 422 /BC-UBND	*Tây Ninh, ngày 22 tháng 11 năm 2019*

BÁO CÁO
Đánh giá về tình hình tổ chức và hoạt động giám định Tư pháp năm 2019 trên địa bàn tỉnh Tây Ninh

Căn cứ quy định của Luật Giám định tư pháp, Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh báo cáo đánh giá tình hình tổ chức và hoạt động giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh Tây Ninh năm 2019 như sau:

I. Tình hình tổ chức giám định tư pháp tại địa phương

1. Về tổ chức

Tây Ninh hiện có 02 tổ chức giám định tư pháp công lập và 01 Tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc theo quy định của Luật giám định tư pháp:

- Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an Tây Ninh;
- Trung tâm Pháp y tỉnh Tây Ninh - Sở Y tế Tây Ninh;
- Trung tâm Quy hoạch và Giám định chất lượng xây dựng - Sở Xây dựng.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 76/2014/QĐ-UBND ngày 24/12/2014 quy định chế độ miễn, giảm tiền thuê đất đối với cơ sở thực hiện xã hội hóa sử dụng đất trong khu vực đô thị trên địa bàn tỉnh Tây Ninh *(lĩnh vực giám định tư pháp, được miễn 100%)*, tuy nhiên đến nay chưa có trường hợp nào xin thành lập Văn phòng giám định tư pháp.

2. Về giám định viên tư pháp

Tây Ninh hiện có 127 giám định viên tư pháp *(tăng 12 giám định viên so cùng kỳ với năm 2018)*, trong đó:

+ Lĩnh vực pháp y: 61 (01 GĐV pháp y tâm thần);
+ Kỹ thuật hình sự: 21 (04 GĐV pháp y);
+ Lĩnh vực Thông tin và truyền thông: 06;
+ Lĩnh vực Khoa học - Công nghệ: 01;
+ Lĩnh vực Văn hóa thông tin: 03;
+ Lĩnh vực Thuế: 03;
+ Lĩnh vực tài chính - kế toán: 18;
+ Lĩnh vực Tài nguyên và Môi trường: 04;
+ Lĩnh vực Xây dựng: 04;
+ Lĩnh vực Nông nghiệp và Phát triển nông thôn: 02;

+ Lĩnh vực tiền tệ - ngân hàng: 01;

+ Lĩnh vực Kế hoạch và Đầu tư: 02;

+ Lĩnh vực giao thông vận tải: 01.

3. Công tác tuyên truyền triển khai thực hiện Luật giám định tư pháp và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật giám định tư pháp

Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo các cơ quan chuyên môn tiếp tục triển khai thực hiện Luật Giám định tư pháp và các văn bản hướng dẫn thi hành tại địa phương, viết bài tuyên truyền về hoạt động giám định tư pháp và trong năm 2019 đã kịp thời triển khai thực hiện Thông tư số 08/2019/TT-BVHTTDL ngày 03/9/2019 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch Quy định quy trình giám định tư pháp đối với sản phẩm văn hóa và có hiệu lực kể từ ngày 15/11/2019.

Tiếp tục triển khai thực hiện Quyết định số 250/QĐ-TTg ngày 28/02/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án "Tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch số 1548/KH-UBND ngày 29/6/2018 của Ủy ban nhân dân tỉnh về triển khai thực hiện Đề án "Tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" trên địa bàn tỉnh Tây Ninh, Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo Sở Tư pháp tham mưu Quyết định củng cố, kiện toàn Ban Chỉ đạo (BCĐ) thực hiện Đề án do một số thành viên tham gia BCĐ nghỉ hưu và điều chuyển công tác sang ngành khác; đồng thời BCĐ của tỉnh kịp thời quyết định kiện toàn Tổ thư ký giúp việc BCĐ tại địa phương.

4. Công tác bổ nhiệm, miễn nhiệm giám định viên tư pháp và trang bị cơ sở vật chất cho công tác giám định tại địa phương

- Công tác bổ nhiệm, miễn nhiệm: Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo Sở Tư pháp Tây Ninh phối hợp chặt chẽ với các sở, ngành chuyên môn rà soát, lựa chọn người có đủ tiêu chuẩn theo quy định của Luật giám định tư pháp, lập hồ sơ đề nghị bổ nhiệm; đồng thời đề nghị miễn nhiệm giám định viên tư pháp không còn đủ điều kiện theo đúng quy định.

Trong năm 2019, Ủy ban nhân dân tỉnh bổ nhiệm 12 giám định viên tư pháp *(lĩnh vực tài chính, kế toán 11 và lĩnh vực Kỹ thuật hình sự 01)*; bổ nhiệm bổ sung 02 giám định viên kỹ thuật hình sự. Giảm 01 giám định viên tư pháp theo vụ việc lĩnh vực xây dựng (lý do: chết).

Chỉ đạo Sở Tư pháp rà soát đội ngũ giám định viên tư pháp trong các lĩnh vực, lập danh sách Tổ chức giám định tư pháp công lập, tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc trên địa bàn tỉnh và quyết định công bố theo quy định của Luật Giám định tư pháp.

- Trang bị cơ sở vất chất:

Để đảm bảo đầy đủ cơ sở vật chất phục vụ cho công tác giám định tư pháp trong thực hiện Đề án "Tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" trên địa bàn tỉnh. Trong năm 2018 Ủy ban nhân dân tỉnh đã

xem xét phê duyệt cấp bổ sung kinh phí 1,328 tỷ để mua sắm trang thiết bị giám định kỹ thuật số và điện tử cho Phòng Kỹ thuật hình sự - Công an tỉnh, hiện nay về cơ sở vật chất, trang thiết bị đảm bảo đáp ứng được nhu cầu phục vụ cho các cơ quan tiến hành tố tụng.

Trung tâm pháp y tỉnh, hiện nay về cơ bản đã đầu tư trang thiết bị khá đầy đủ, trụ sở làm việc Trung tâm pháp y tỉnh Tây Ninh, địa phương đã bố trí vốn xây dựng, đang trong giai đoạn thi công, hiện đang sử dụng 04 phòng làm việc của Khoa ngoại thần kinh - Bệnh viện Đa khoa tỉnh Tây Ninh.

Các sở, ngành chuyên môn: Hiện nay về cơ sở, vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác giám định, đa số các sở ngành chưa trang bị, chủ yếu sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị của cơ quan.

5. Công tác bồi dưỡng nghiệp vụ cho giám định viên tư pháp

Trong thời gian Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giám định tư pháp chưa được ban hành, địa phương không tổ chức lớp bồi dưỡng kiến thức pháp lý về giám định tư pháp, tuy nhiên, các sở, ngành đều cử giám định viên tham gia các lớp tập huấn chuyên sâu nghiệp vụ giám định do các Bộ, ngành tổ chức đầy đủ. Cụ thể: Các giám định viên pháp y trên địa bàn tỉnh tham gia 03 lớp tập huấn về công tác pháp y do Viện Pháp y Quốc gia tổ chức về "Xét nghiệm mô bệnh học trong giám định pháp y", "phương pháp nhận dạng nạn nhân trong thiên tai, thảm họa tại Việt Nam" và lớp tập huấn triển khai thực hiện Thông tư số 22/2019/TT-BYT ngày 28/8/2019 của Bộ Y tế quy định tỷ lệ tổn thương cơ thể sử dụng trong giám định pháp y, pháp y tâm thần do Bộ Y tế tổ chức; Công an tỉnh mở 01 lớp bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên sâu về công tác khám nghiệm hiện trường có người chết cho lực lượng Kỹ thuật hình sự và cán bộ điều tra trong ngành Công an tại địa phương. Ngoài ra, còn cử 03 lượt giám định viên tư pháp trong kỹ thuật hình sự tham gia các lớp tập huấn nghiệp vụ giám định về ma túy do Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an tổ chức.

6. Công tác thanh tra, kiểm tra

Trong năm 2018 Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành Kế hoạch và tiến hành giám sát công tác quản lý nhà nước về hoạt động giám định tư pháp trên địa bàn tỉnh đối với Sở Tư pháp và 02 Tổ chức giám định tư pháp công lập; đồng thời Đoàn kiểm tra của Bộ Y tế tiến hành kiểm tra công tác giám định pháp y đối với 02 tổ chức này *(phòng Kỹ thuật hình sự - Công an Tây Ninh và Trung tâm Pháp y tỉnh)*; đối với các cơ quan chuyên môn không nhận được việc trưng cầu giám định của các cơ quan tiến hành tố tụng và có nhận từ 1- 2 vụ trưng cầu. Do đó, trong năm 2019 Ủy ban nhân dân tỉnh không tiến hành kiểm tra mà chỉ đạo các cơ quan chuyên môn tự kiểm tra việc triển khai thực hiện Đề án "Tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" trong lĩnh vực từng ngành đang quản lý và báo cáo kết quả tự kiểm tra về Sở Tư pháp để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh tiếp tục có hướng chỉ đạo.

Công an tỉnh Tây Ninh đã ban hành Kế hoạch và tổ chức 02 đợt kiểm tra, hướng dẫn nghiệp vụ cho Đội Kỹ thuật hình sự - Công an các huyện, thành phố, qua đó chỉ ra được những tồn tại, thiếu sót hạn chế để kịp thời khắc phục nhằm nâng cao chất lượng công tác khám nghiệm hiện trường, từ đó nhiều vụ án được điều tra, làm rõ qua công tác khám nghiệm.

II. Kết quả hoạt động giám định tư pháp tại địa phương

Trong năm 2019 *(từ 01/01/2019 đến 31/10/2019)*, hoạt động giám định tư pháp trong các lĩnh vực thực hiện được 1.970 vụ *(giảm 15 vụ so với cùng kỳ năm 2018)*.

1. Giám định pháp y: 648 vụ *(tăng 23 vụ so với cùng kỳ năm 2018)* các vụ việc chủ yếu theo yêu cầu của cơ quan tiến hành tố tụng, cụ thể:

- Pháp y thương tích: 208 vụ *(giảm 05 vụ)*;

- Pháp y tình dục: 62 vụ *(tăng 02 vụ)*;

- Giám định pháp y tử thi: 367 vụ (*tăng 20 vụ)*, trong đó Phòng Kỹ thuật hình sự thực hiện 237 vụ, Trung tâm Pháp y thực hiện 130 vụ;

- Pháp y về tổn thương cơ thể do bệnh, tật: 01 vụ *(giảm 02 vụ)*;

- Giám định pháp y qua hồ sơ: 03 vụ *(tăng 02)*;

- Giám định pháp y bổ sung: 07 vụ *(giảm 04 vụ)*.

2. Lĩnh vực Kỹ thuật hình sự: 1.322 vụ *(giảm 32 vụ so với cùng kỳ năm 2018)*, cụ thể:

- Giám định theo trưng cầu của cơ quan tiến hành tố tụng: 738 vụ *(giảm 10 vụ)*.

- Giám định theo yêu cầu của cá nhân, tổ chức khác: 584 vụ *(giảm 22 vụ)*.

3. Lĩnh vực khác: 06 vụ, *(không tăng so với cùng kỳ năm 2018),* cụ thể:

- Giám định tài chính: 02 vụ;

- Giám định lĩnh vực xây dựng: 03 vụ;

- Giám định trong lĩnh vực đất đai: 01 vụ.

III. Đánh giá chất lượng người giám định và vụ việc giám định

1. Chất lượng đội ngũ giám định viên

Đội ngũ giám định viên tư pháp trên địa bàn tỉnh Tây Ninh hiện nay là 127 giám định viên, cơ bản đáp ứng yêu cầu về số lượng và chất lượng phục vụ cho các cơ quan tiến hành tố tụng của tỉnh Tây Ninh. Tuy nhiên, đội ngũ giám định viên tư pháp chủ yếu tập trung trong 02 lĩnh vực pháp y *(61 giám định viên)*, kỹ thuật hình sự *(21 giám định viên)*; riêng đối với những lĩnh vực khác như: môi trường, đất đai, xây dựng, thuế, tài chính - kế toán, văn hóa, báo chí, điện tử - viễn thông, khoa học - kỹ thuật, tiền tệ - ngân hàng …. lực lượng giám định viên còn khá mỏng; vẫn còn một ít số giám định viên mới được bổ nhiệm còn lúng túng khi thực hiện nhiệm vụ.

2. Chất lượng các vụ việc giám định

Các kết luận giám định đều đảm bảo tính pháp lý, khách quan, phù hợp với tài liệu, chứng cứ thu thập trong vụ án, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của công tác tố tụng, nhất là những lĩnh vực giám định có tổ chức giám định chuyên trách như pháp y, kỹ thuật hình sự. Hoạt động giám định ở các lĩnh vực tài chính, ngân hàng, xây dựng, thông tin và truyền thông, đất đai .... ngày càng tăng góp phần làm rõ nhiều thủ đoạn phạm tội, xác lập củng cố chứng cứ phục vụ kịp thời các yêu cầu điều tra, truy tố, xét xử, xử lý tội phạm trong việc giải quyết các vụ án, nhất là án tham nhũng, kinh tế, trong. Các kết quả giám định thương tích, sinh dục, tử thi, ma túy.... luôn là nguồn chứng cứ quan trọng để làm căn xác định tội phạm, xử lý người phạm tội.

IV. Những hạn chế, tồn tại và nguyên nhân:

1. Những tồn tại, hạn chế:

Bên cạnh những kết quả đạt được thì trong hoạt động giám định tư pháp trên địa bàn còn một số tồn tại, hạn chế:

- Một số lĩnh vực giám định ở tỉnh chưa thực hiện được như: Lĩnh vực đầu tư, xây dựng cơ bản nhất là giám định xác định thiệt hại của các công trình các dự án đã đáp ứng một phần các yêu cầu của cơ quan tiến hành tố tụng.

- Chất lượng kết luận giám định trong một số trường hợp chưa đảm bảo, nhiều nội dung kết luật giám định còn chung chung; không trả lời cụ thể câu hỏi mà cơ quan trưng cầu đặt ra, từ ngữ khó hiểu; không xác định được lỗi, không xác định được cơ chế hình thành dấu vết; không nêu chi tiết từng thương tích ... gây khó khăn cho cơ quan tiến hành tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án.

- Về cơ sở vật chất, điều kiện trang thiết bị, kinh phí phục vụ cho công tác giám định trong thời gian qua tuy được UBND tỉnh và các sở, ngành quan tâm đầu tư nhưng chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra trong tình hình hiện nay.

2. Nguyên nhân những tồn tại, hạn chế:

- Đội ngũ giám định viên tư pháp trong lĩnh vực xây dựng, đất đai. Giao thông vận tải còn mỏng, chưa có kinh nghiệm nên chưa thể đáp ứng yêu cầu giám định trong những vụ việc phức tạp; đối những vấn đề phức tạp, liên quan đến nhiều lĩnh vực hoạt động nên đôi lúc không thể đảm bảo thời gian quy định.

- Chế độ đãi ngộ, khuyến khích những người có đủ năng lực, điều kiện tiêu chuẩn tham gia vào hoạt động giám định chưa cao. Mặt khác, trên địa bàn tỉnh hiện nay đối tượng có đủ điều kiện tiêu chuẩn để bổ nhiệm vào những lĩnh vực nêu trên còn hạn chế. Đội ngũ giám định viên tư pháp chuyên trách chiếm tỷ lệ thấp *(Trung tâm Pháp y 04, Phòng Kỹ thuật hình sự thuộc Công an tỉnh 20 bà 01giám định viên ở cấp huyện),* đa số là giám định viên được cử chọn làm kiêm nhiệm nên không đủ thời gian và điều kiện tập trung vào công tác giám định tư pháp khi có yêu cầu, ngoài ra do kiêm nhiệm ít thực hiện nhiệm vụ giám định *(do không có yêu cầu)* nên không tích lũy được nhiều kinh nghiệm trong công tác giám định.

3. Khó khăn, vướng mắc

Quản lý nhà nước về giám định tư pháp ở địa phương thuộc trách nhiệm của nhiều Sở, ngành, trong đó Sở Tư pháp giữ vai trò đầu mối giúp Ủy ban nhân dân tỉnh quản lý nhà nước về giám định tư pháp, tuy nhiên quản lý về con người, trang thiết bị, nghiệp vụ, tài chính lại thuộc nhiều cơ quan khác nhau nên hoạt động còn manh mún, phân tán, hiệu quả chưa cao.

Các cơ quan chuyên môn chưa quan tâm nhiều đến hoạt động giám định tư pháp chuyên ngành đang quản lý. Vẫn còn một số vụ việc giám định các cơ quan chuyên môn do mới được bổ nhiệm, chưa có nhiều kinh nghiệm, cũng như chưa được ngành chuyên môn tập huấn, bồi dưỡng nên còn lúng túng khi nhận được trưng cầu.

Quy trình giám định chuẩn ở một số lĩnh vực chưa được ban hành; pháp luật tố tụng còn thiếu quy định cụ thể như về căn cứ, cách thức trưng cầu để đảm bảo sự độc lập, khách quan và hiệu quả hoạt động tố tụng và hoạt động giám định; cơ chế xem xét đánh giá và sử dụng kết luận giám định với tư cách là một loại chứng cứ đặc biệt trong hoạt động tố tụng.

Về thời hạn giám định, thời gian đưa đi giám định, trình tự, thủ tục tiếp nhận và giao trả kết quả giám định chưa có văn bản pháp luật quy định, hướng dẫn áp dụng thống nhất giữa các cơ quan tiến hành tố tụng; người tham gia tố tụng và tổ chức thực hiện công tác giám định dẫn đến thời gian giám định kéo dài làm ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án. Đặc biệt việc chưa quy định thời gian đưa đi giám định dẫn đến nhiều vụ việc chậm đi giám định ảnh hưởng đến kết quả giám định tại đúng thời điểm xảy ra thiệt hại; việc giám định tâm thần đối với bị can, bị cáo hiện vẫn chưa có cơ chế kiểm soát.

Khi xung đột giữa các kết luận giám định thì văn bản pháp luật không có quy định cơ quan nào giải quyết, dẫn đến khó khăn lúng túng trong việc áp dụng kết luận giám định.

Một số trường hợp quy định tại Thông tư liên tịch số 28/2013/TTLT-BYT-BLĐTBXH ngày 27/9/2013 quy định về tiêu chuẩn thương tật và tiêu chuẩn bệnh tật .... bằng ý thức chủ quan cơ quan tiến hành tố tụng có thể xác định được: Tỷ lệ thương tật gây ra cho người bị hại có thể trên 11% hoặc dưới 11% nhưng thuộc một trong các trường hợp quy định tại Điểm a đến Điểm k, Khoản 1, Điều 104 Bộ luật Hình sự. Tuy nhiên, khi người bị hại không muốn hợp tác giám định tỷ lệ thương tật thì không có căn cứ để tiến hành khởi tố, điều tra xử lý vụ án.

IV. Đề xuất, kiến nghị

Bộ Tư pháp phối hợp với các Bộ, ngành chuyên môn:

- Hàng năm cần tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn chuyên sâu kiến thức pháp lý, chuyên ngành về giám định trên tất cả các lĩnh vực giám định tư pháp cho các giám định viên tư pháp tại các địa phương; sớm tham mưu cơ quan có thẩm quyền ban hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật giám định tư pháp.

- Nghiên cứu, sửa đổi hoàn thiện các quy định trong Bộ Luật tố tụng hình sự về giám định tư pháp; quy định cụ thể về thời hạn giám định, thời gian đưa đi giám định, trình tự, thủ tục tiếp nhận và giao trả kết quả giám định giữa các cơ quan tiến hành tố tụng; người tham gia tố tụng và tổ chức thực hiện công tác giám định nhằm đảm bảo việc giám định được tiến hành kịp thời và đảm bảo thời gian phục vụ tốt cho công tác điều tra, truy tố, xét xử.

- Quy định rõ việc giải quyết xung đột giữa các kết luận giám định và phải đảm bảo thời gian giải quyết các vụ án.

- Ban hành các quy định về quy trình, quy chuẩn giám định ở từng lĩnh vực nhằm đảm bảo tính độc lập, khách quan của hoạt động giám định;

- Hướng dẫn về việc xem xét, đánh giá và sử dụng kết luận giám định trong hoạt động tố tụng để đảm bảo việc giải quyết vụ án được chính xác, khách quan, đúng pháp luật và làm cơ sở để đánh giá chất lượng giám định hàng năm.

- Tham mưu Chính phủ ban hành quy định về công tác phối hợp giữa pháp y ngành công an và pháp y ngành y tế, trên cơ sở thống nhất hai bộ phận giám định. Ở những địa phương có số vụ việc giám định tử thi không nhiều thì chỉ cần một tổ chức giám định thực hiện việc giám định tử thi hoặc phối hợp giám định để tránh sự chồng chéo gây lãng phí về con người và trang thiết bị.

Đề nghị các Bộ, ngành có hướng dẫn cụ thể việc giám định tập thể theo quy định tại Điều 28 của Luật Giám định tư pháp; cụ thể: Trong trường hợp giám định một tài sản nhưng thuộc nhiều lĩnh vực chuyên môn khác nhau, thì trong bản kết luận không thể nhiều người cùng ký vào một văn bản kết luận tập thể; ai là người chịu trách nhiệm bảo vệ kết luận giám định khi cơ quan xét xử có yêu cầu; chế độ của những người giám định tập thể….

Bộ Tài chính, Bộ Công an và Bộ Y tế tiếp tục quan tâm đầu tư các trang thiết bị đảm bảo phục vụ tốt nhu cầu công tác giám định, đáp ứng yêu cầu của hoạt động tố tụng; khuyến khích sử dụng các trang thiết bị tiên tiến, những thành tựu khoa học, y học vào kết luận giám định./.

Nơi nhận:
- Bộ Tư pháp;
- Cục BTTP-BTP;
- Cục Công tác phía Nam-BTP;
- CT, PCT UBND tỉnh;
- Ban Nội chính TU;
- Sở Tư pháp;
- CVP, các PVP Long, Nhung;
- Phòng NCPC;
- Lưu: VT.

KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Thanh Ngọc

